

ORDO FRATRUM MINORUM

MANJA BRAĆA PREMA PERIFERIJAMA

Smjernice animiranja
za godine 2018. i 2019.

Rim 2018

ORDO FRATRUM MINORUM

MANJA BRAĆA
PREMA
PERIFERIJAMA

Smjernice animiranja
za godine 2018. i 2019.

Rim 2018

PREDGOVOR

Predraga braćo, Gospodin vam dao mir!

Kao što već učinismo za 2016. – 2017., sada vam za sljedeće dvogodište 2018. – 2019. predstavljamo *Smjernice* koje će se moći koristiti kao pomagalo za razmišljanje, suočavanje i razlučivanje u bratstvu, da se prodube stvarnosti u kojima živimo i da se dadne novi zamah međureligijskom dijalogu.

Prije svega, mi se nadamo da se cijeli Red može pridružiti hodu pripreme i zatim slavlja Plenarnoga vijeća Reda koje će biti u lipnju 2018. Pozivamo svako bratstvo da se pronade vrijeme analiziranja stvarnosti svijeta, Crkve i Reda. Plod bratskog razmišljanja i razlučivanja može danas promijeniti naš život u načinu življenja karizme u različitim mjestima gdje smo nazočni i gdje djelujemo.

Na drugom mjestu, želimo gledati na svetoga Franju koji je, učinivši se univerzalnim bratom po svom evanđeoskom životu i svjedočenju, danas osoba koja može više otvoriti vrata dijaloga. U svijetu koji se brzo mijenja, u kojem se sve više pojavljuju sukobi, dijalog postaje mostom približavanja koji pridonosi izgradnji istinskoga mira. Evo zašto će 2019. godina, obljetnica susreta svetoga Franje sa Sultanom, biti prigoda i dodatni poticaj svima nama da produbimo međureligijski dijalog.

Na kraju, u nadi da će ove stranice moći pomoći svakom bratstvu da razluči ono što Duh govori manjoj braći danas, potičem vas, braćo, da se cijelim svojim bićem posvetite traženju onoga što Bog želi od svakoga nas, da bismo autentično živjeli Evanđelje, karizmu i poslanje u cijelom našem Redu.

Neka vas Gospodin blagoslovi i neka vas uvijek prati na putu!

Rim, 8. prosinca 2017.

Svetkovina Bezgrješnoga Začeca B.D.M.

Fra Michael Perry, OFM
Generalni Ministar

Prot. 107938

UVOD

Draga braćo,

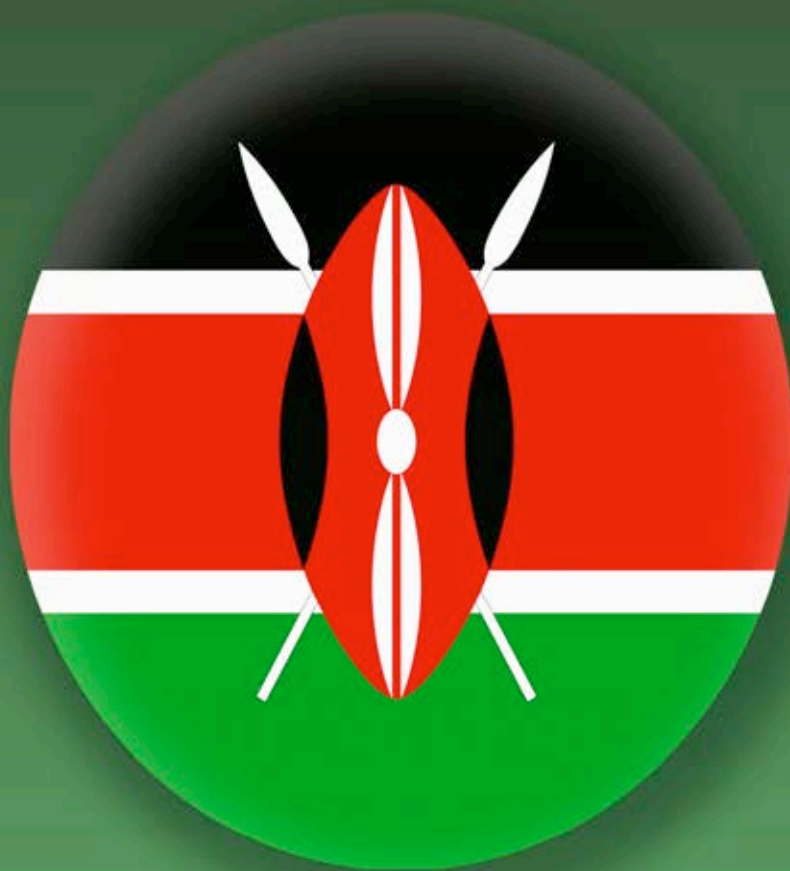
ovim pomagalom predstavljamo vam ono što će biti nadahniteljsko obzorje naše službe animiranja i upravljanja Redom za sljedeće dvije godine 2018. i 2019..

Kao što smo učinili odmah nakon Generalnoga kapitula, sa *Smjernicama za 2016. - 2017. godinu*, naslovljenim *Braća i manji prema periferijama*, nastavljamo opću temu, misleći šestogodišnje programiranje iz dvogodišta u dvogodište, u cilju hoda zajedništva sa cijelom Crkvom, sukladno našoj krizmi.

U godini 2018. slavit ćemo PVR u kojemu želimo “oslušivati, razlučivati i izlaziti”. To će vrijeme biti prigoda da izbližega pogledamo stvarnost u kojoj smo nazočni u različitim dijelovima svijeta, bilo na području različitih društava, bilo na području Crkve i Reda. Vrijeme da zajednički razlučujemo i, prema tome, živimo i činimo, u poučljivosti onom što nam Duh danas govori.

Osim toga, u 2018. će se slaviti Biskupska sinoda za mlade i mi želimo biti pozorni na stvarnost mladih ondje gdje smo nazočni, sa još osjetljivijim i otvorenijim djelovanjem prema njima.

Napokon, u godini 2019. slavit ćemo 800. obljetnicu susreta svetoga Franje sa sultanom al-Malik al-Kamilom koji se dogodio u Damietti 1219. I mi želimo utjeloviti život dijaloga, ne samo sjećajući se onoga što je sveti Franjo svjedočio, nego također tražeći zajedno konkretne putove za mogući miroljubivi odnos između kršćana i muslimana. U mnogim dijelovima svijeta raste nazočnost drugih religija i mi franjevci smo pozvani živjeti i svjedočiti dijalog i mir s različitim religijama i kulturama.

2018.

BRAĆA I MANJI PREMA...

PVR: "Osluškivati, razlučivati,
izlaziti..."

Sinoda za mlade 2018.

"Tko ima uho, neka posluša što Duh govori..." (Otk 2,29)

Manjoj braći

Prije svega želimo istaknuti mandat – ovlaštenje Isusovo: “pođite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju” (Mk 16,15). To uključuje produbljeniju spoznaju stvarnosti gdje jesmo ili kamo idemo ostvarivati svoje poslanje.

Sam Isus nas nuka da gledamo iznad prividnosti događaja da bismo shvatili njihov duboki smisao: “Lice neba znadete rasuditi, a znakove vremena ne znate?” (Mt 16,3). On jamči da nismo sami u tom nužnom i ne lakom razlučivanju: “Branitelj – Duh Sveti, koga će vam Otac poslati u moje ime, poučavat će vas o svemu” (Iv 14,26). S tom evanđeoskom perspektivom idemo prema PVR da oslušujemo, razlučujemo i izlazimo.

“Plenarno vijeće Reda je ‘sinodalno’ iskustvo vijećanja kroz koje izoštriti poglede na stvarnost na razini konferencija i kontinenata, spoznati nazočnost ‘znakova vremena’ (GS 4; RadEv 51), pozitivne aspekte, sukladno Evanđelju, i aspekte koji osporavaju i oslabljuju poslanje Crkve. Riječ je, ipak, u jednom kao i u drugom slučaju, o izazovima na promjenu, i to na dokumentiran i sudjelujući način, tako da se podržava zajedničko promišljanje, što je moguće kreativnije, u cilju smjernica i izbora koje Red treba usvojiti u sljedećim godinama. “Oslušivati, razlučivati, izlaziti” je trijada glagola koja dobro izriče proces koga treba aktivirati” (Uvod u metodologiju PVR-a 2018.).

Predloženi hod želi promišljati taj događaj kao važnu dionicu hoda Reda u šestogodištu koje je u tijeku (2015. - 2021.), predah za osluškivanje i razlučivanje na više razina naše svjedočke nazočnosti i evangelizacije u današnjem svijetu i, prema tome, oživljavanje animiranja za sljedeće trogodište (2018. - 2021.), u vidu sljedećeg Generalnoga kapitula.

Svako bratstvo moći će, u stavu traženja i osluškivanja, učiniti vlastito promišljanje o tematikama PVR-a:

- epohalne promjene u društvu i u kulturi, u Crkvi i u OFM, da bismo otkrili znakove vremena koji usmjeruju na obnovu i na promjenu u skladu s našim poslanjem;
- pogled na opće elemente kulture, Crkve i Reda danas:
 - Opći elementi kulture (vizija čovjeka i svijeta, religija i duhovnost, prostor komunikacije, odnosno koliko sredstva društvene komunikacije utječu na kulturu i na percepciju svijeta, svijet

odnosa s drugim, međuosobni odnosi, afektivnost i obitelj, mladi, njihovi izbori, njihova vizija života, tema rada – slavlja – slobodnog vremena, odgoj i škola);

- osluškivanje svijeta mladih;
- osluškivanje Crkve (činjenice, izbori, pastoralne strategije djelotvorna ljubav, linije evangelizacije).

Što se tiče svijeta mladih, “Crkva je odlučila pitati se kako pratiti mlade da prepoznaju i prihvate poziv na ljubav i na život u punini, i isto tako da zatraži od samih mladih da joj pomognu identificirati načine danas najučinkovitije da naviješta Radosnu vijest” (Dokument za pripravu XV. Opće redovite skupštine: *Mladi, vjera i razlučivanje zvanja*, 13. siječnja 2017.).

“Od Krakova do Paname. Ali, između njih je Sinoda, Sinoda iz koje nitko od mladih ne smije biti isključen. ‘Imat ćemo Sinodu za katoličke mlade... ali također i za mlade koji pripadaju katoličkim udrugama, tako je to snažnije...’ ‘Ne. Sinoda je Sinoda svih mladih i za sve mlade! Mladi su protagonisti. ‘Zar i mladi koji se osjećaju agnosticima? – Dá!’ - ‘Zar i mladi koji imaju mlaku vjeru?’ - ‘Da!’ - ‘Zar i mladi koji su se udaljili od Crkve?’ - ‘Da!’ - ‘Zar i mladi koji se - ne znam ima li ih, ali možda ima poneki – osjećaju ateistima?’ - ‘Da!’ Ovo je Sinoda mladih i svi ih mi želimo čuti. Svaki mladi ima što reći drugima, ima što reći odraslima, ima što reći svećenicima, časnim sestrama, biskupima i Papi. Svi imamo potrebu čuti vas!” (Papa Franjo, Molitveno bdjenje u pripravi za Svjetski dan mladih, Bazilika Svete Marije Velike, 8. travnja 2017.).

Fra Michael Anthony Perry, generalni ministar, je već pozvao mlade da sudjeluju na Sinodi:

“Kao Manjoj braći, pozvanoj od Gospodina ‘da slušaju druge s iskrenom ljubavlju i poštovanjem, i da uče od ljudi među kojima žive (GGKK 93 §1)”, Papin poziv bi trebao duboko odjeknuti u našim srcima i u našim pametima, i naći nas spremne da odgovorimo s poniznošću i poštovanjem i da slušamo mlade, jer povlašteni smo što ih poslužujemo, i stvarajući, uz to, prostore iz kojih se njihovi glasovi mogu čuti, da zajedno pripravimo Sinodu 2018.” (Rim, 1. veljače 2017.).

Za animiranje

Pozivamo svako bratstvo i svaku jedinicu Reda, da, nakon slušanja, razlučivanja, izlaska, u vlastiti projekt života i poslanja uključe individualizirane načine da žive franjevački identitet aktualiziran u različitim stvarnostima svijeta u promjeni.

NEKA PITANJA ZA RAZMIŠLJANJE U BRATSTVU

1. Koje su najznačajnije promjene koje možemo identificirati u našim danima s obzirom na različite stvarnosti društva, Crkve i Reda na svjetskoj i mjesnoj razini? Što nam govori Duh kroz različite glasove koji nam dolaze po tim stvarnostima?
2. Što možemo učiniti da živimo jednostavniji stil franjevačkoga života, na način da bude proročki i rječit znak za naše dane u kontekstu u kojemu živimo?
3. Koji su nužni koraci da idemo prema mladima i koji način govora trebamo konkretno koristiti da ih privučemo Evanđelju?

2019.

BRAĆA I MANJI PREMA...

dijalogu

Franjo ide Sultanu – Damietta

*“Stav otvorenosti u istini i ljubavi mora karakterizirati dijalog”
(RadEv 250)*

Isus ulazi u dijalog sa svima: s farizejima, carinicima, Samarijancima. To vidimo u mnogim odlomcima Evanđelja. Npr. u Lk 19, 5-7 čitamo: *“Kad Isus dođe na to mjesto, pogleda gore i reče mu: ‘Zakeju, brzo siđi! Danas mi je proboraviti u tvojoj kući’. On žurno siđe i primi ga sav radostan. A svi koji to vidješe stadoše mrmljati: ‘Čovjeku se grešniku svratio’...”* I još u Iv 4,7.9 imamo sljedeći tekst: *“Dođe neka žena Samarijanka zahvatiti vode. Kaže joj Isus: ‘Daj mi piti!’ Kaže mu na to Samarijanka: ‘Kako ti, Židov išteš piti od mene Samarijanke?’...”*

U slavlju 800. obljetnice susreta svetoga Franje sa sultanom al-Malik al-Kamilom, također slavimo osam stoljeća franjevačke nazočnosti u Egiptu, u svetoj Zemlji i u Maroku. Nazočnost svetoga Franje i njegovih drugova u tim mjestima je novost u onom vremenu, obilježenom križarskim ratovima. Način na koji oni dolaze postiže povjerenje Saracena i otvara put dijaloga sve do naših dana.

Povijest pripovijeda da je Franjo 2019. godine krenuo iz Ankone prema Akriju u Siriji, i napokon je dospio u Damiettu, gdje je križarska vojska bila utaborena. Svetac je vidio nemoral i pljačku sa strane križara, doživljujući ponovno da rat nije pravedan i ne sviđa se Bogu. Franjo ih je upozorio da napad na muslimansku vojsku neće uspjeti. U rujnu 1219., sa svojim pratiocem fra Iluminatom, pošao je sve do tabora Sultana da navijesti Evanđelje. Različiti latinski izvori dokumentiraju povijesnost susreta Franje i Sultana.

Prvi izvor o pohodu Franje Sultanu je biskup iz Akrija, Jakov iz Vitrya, u Damietti u veljači ili ožujku 1220. On nije dobro shvatio Franjinu intuiciju niti duh koji ga je nukao prema braći muslimanima. U jednom pismu opisao je pokolj križara na muslimanima i opsadu Damiette koju je kuga gotovo uništila. Nakon toga ovako piše: *“Učitelj te braće, tj. utemeljitelj toga Reda (zove se Franjo: muž toliko mio da je od svih poštovan), kad je došao u našu vojsku ponesen zanosom vjere, nije se bojao prijeći u vojsku naših neprijatelja. Nekoliko dana je Saracenima propovijedao riječ Božju, ali s malo uspjeha. Ipak je sultan, egipatski kralj, od njega potjano tražio da se moli Gospodinu za njega da bi božanski nadahnut prionuo za onu vjeru koja se Bogu više sviđa”* (Pismo papi Honoriju III. o zauzeću Damiette).

Isti Jakov iz Vitrya još napisa 1221. godine u svojoj *Historia Occidentalis- Povijest Zapada*: “Sultan ga je veoma pozorno slušao dok je njemu i njegovima kroz nekoliko dana propovijedao Kristovu vjeru. Napokon, bojeći se da se neki iz njegove vojske ne bi pod utjecajem njegovih riječi obratili Gospodinu i prešli u kršćansku vojsku, zapovjedio je da se sa svim poštovanjem i uz zaštitu vrati u naš tabor; i dok ga je otpuštao rekao mu je: ‘Moli za mene, da se Bog udostoji objaviti mi onaj zakon i onu vjeru koja se njemu više sviđa’” (*Historia Occidentalis*, poglavlje 32).

Ići prema nekoj osobi druge religije znači vršiti poslanje mira u poniznosti služenja. Čvrst u svojoj vjeri i u ljubavi prema svoj braći, sveti Franjo otvara put svemu dobrom koje Gospodin može ostvarivati. Poniznost, svjedočenje vjere i istine, ujedinjene s voljom za susretom, omogućilo je svetom Franji i njegovoj braći približavanje braći muslimanima.

Dijalog se događa u dva smjera i, unatoč tome, sveti Franjo nas poučava da je neophodna inicijativa da se ide ususret drugačijem kao bratu. Prijateljstvo će biti most dijaloga i slušanje će biti polazište.

U svijetu koji je u mijenjanju, društvo nas kao redovnike interpelira da surađujemo najviše da bismo izgrađivali budućnost mira i miroljubivog i punog poštivanja suživota.

Kao franjevece Evandjelje nas potiče i nuka da preuzmemo inicijativu i da izlazimo prema braći da gradimo dijalog. “Crkva u izlasku”, o kojoj govori papa Franjo, je ona koja uzima inicijativu i ide prema susretu (usp. RadEv 24). Imamo otvoren put i od “duha Asiza” što ga je sveti Ivan Pavao II. intuitivno spoznao s velikom mudrošću, dajući novi polet Crkvi da pođe u susret drugome, bio on kršćanin ili ne.

Papa Franjo želi uvijek podsjećati da “nekršćani po slobodnom i besplatnom Božjem zahvatu, vjerni svojoj savjesti, mogu živjeti opravdani Božjom milošću, i tako ‘biti pridruženi vazmenom otajstvu Isusa Krista’” (RadEv 254). Stoga je prikladno razmišljati i poduzimati konkretne inicijative da se odgovori na tako veliku potrebu dijaloga u svijetu.

Za animiranje

I pozivamo svako bratstvo i svaku jedinicu Reda da se pokrenu, ili da nastave, ići prema drugim religijama, da započnu dijalog kao prijatelji i misionari Evanđelja, istine i mira, za dobro čovječanstva. Drugi važan aspekt suradnje i dijaloga mogao bi biti da se radi zajedno za mir i očuvanje stvorenoga.

Između dokumenata Reda preporučamo niz tekstova koje je "Služba za dijalog" prošlih godina pripremila kao pomagala da se razmišlja, razlučuje i programira život otvoreniji i spremniji za dijalog. Ove će knjige uskoro biti ponuđene online na nekoliko jezika. Njihovi naslovi su: *Život kao dijalog* (Venecija - Rim, 2002.), *Franjevački ekumenski poziv* (Venecija - Rim, 2003.), *Dijalog vjernika* (Venecija - Rim, 2006.), *Jedna vjera u mnogim kulturama* (Venecija - Rim, 2009.).

Kao potporu subraći u radu dijaloga, osobito sa braćom i sestrama muslimanima, imajući na umu skorbu obljetnicu susreta u Damietti, pod-komisija Reda za dijalog s Islamom pripremit će dva niza prijedloga.

Prvi niz pružit će braći izvore i tekstove molitve i formacije za trajnu formaciju, tekstove koji se tiču katoličko – muslimanskog dijaloga, kao i priprave za komemoraciju susreta svetoga Franje sa sultanom al-Malik al-Kamilom.

Drugi niz prijedloga uključivat će akademsko izlaganje da se istraži suvremeno značenje onoga susreta koji se dogodio u Damietti. To će se ostvariti u suradnji sa studijskim centrima Reda i susretom braće koja rade u zemljama sa muslimanskom većinom. Stoga, braća koja su na taj način uključena, moći će uzajamno dijeliti plodove svoga rada i iskustva, produbljujući svoje stvarno zalaganje "da ponizno idu i predano žive među narodima islamske religije za koje isto tako nema drugoga svemogućega osim Božeg" (GGKK 95,3).

NEKA PITANJA ZA RAZMIŠLJANJE U BRATSTVU

1. Svjesni da je dijalog nužan stav da se autentično živi franjevački život, koja sredstva možemo koristiti da poboljšamo dijalog unutar našega bratstva i u sredini u kojoj smo nazočni i u kojoj djelujemo?
2. Ako još nemamo stav međureligijskoga dijaloga, što možemo učiniti da izlazimo prema osobama drugih religija i da započnemo takav dijalog?
3. Što možemo učiniti da proslavimo obljetnicu susreta svetoga Franje sa Sultanom koji se dogodio u Damietti? Kako ga proširiti u kršćanske i nekršćanske zajednice našega planeta?

SADRŽAJ

PREDGOVOR	3
-----------------	---

UVOD	5
------------	---

2018.: BRAĆA I MANJI PREMA...

PLENARNO VIJEĆE REDA	7
----------------------------	---

2019.: BRAĆA I MANJI PREMA...

DIJALOGU	13
----------------	----

Curia generale dei Frati Minori
Via di Santa Maria Mediatrix 25
00165 Roma

www.ofm.org